

Riigi Teataja

Ilmub tarvidust mööda.

Toimetus ja talitus:

Riigi trükikojas, Niine tän. 11.
Kontor on avatud kella 8—2.
Sealsamas lehe tellimiste vastuvõtmine. Kõnetraat: toimetus 445, kontor 232.

Tellimiste hind:

12 kuu peale	1200 mk.
6 „ „	600 „
Üksik nr. kuni 32 lhk.	10 „
„ „ „ 48 „	20 „
jne.	

Kuulutuste ja teadaannete hind:

Kohtukuulutused — 100 ja 200 marka; kaotatud isikutunnistuste kuulutused — 50 marka; muud kuulutused iga mm-rida 8 marka.

Nr. 92.

Teisipäeval, 18. oktoobril 1927 a.

Nr. 92.

II.

Sisu: Määrus avalikkude raamatukogude kohta.

III.

Nimetused, ametisse kinnitused, ametist vabastused.

II.

Hariduseministeeriumi määrus avalikkude raamatukogude kohta.

(Antud Riigikogu poolt 6. juunil 1924 a. vastu võetud ja samal aastal „R. T.“ nr. 77/78 avaldatud avalikkude raamatukogude seaduse § 22 põhjal.)

§ 1. Avalikul raamatukogul peavad olema ja tuleb korralikult pidada allnimetatud rakendusraamatud, millised peavad sisaldama andmeid vähemalt käesoleva määruse lisas antud normaalvormides näidatud määral:

1. Raamatute üldnimestik, s. o. inventari-raamat kirjanduse jaoks (normaalvorm lisas nr. 1).

2. Raamatute vihknimestikud (normaalvorm lisas nr. 2) või kaardinimestikud (kaardi normaalvorm lisas nr. 3).

3. Raamatukogu tarvitajate nimestik (normaalvorm lisas nr. 4).

4. Raamatukogu tarvitamise päevaraamat (normaalvorm lisas nr. 5).

Avalikkude raamatukogude muu rakendusloimetuse korra määrab kindlaks avaliku raamatukogu ülevalpidaja.

§ 2. Avalikus raamatukogus tulevad kõik raamatud ja muud kirjanduslikud tooted nende sisu järgi, vaatamata sellele, mis keeles nad ilmunud, järgmise süsteemi järgi kümnesse

liiki jaotada: nr. 0 — ilukirjandus, nr. 1 — üldteosed (eriliikidesse mittekuuluvate kirjanduslike toodete jaoks), nr. 2 — usu-, mõtte- ja kasvatuseteadus, nr. 3 — ühiskonna- ja õiguseteadus, nr. 4 — keele- ning kirjandus- teadus ja kunst, nr. 5 — matemaatika-, looduse- ja arstiteadus, nr. 6 — rakenduseteadused, nr. 7 — maade- ja rahvasteteadus, nr. 8 — ajalugu, nr. 9 — lastekirjandus (kitsas mõttes).

§ 3. Avalikust raamatukogust võib tarvitamiseks välja anda ainult köidetud raamatuid.

§ 4. Raamatute väljaandmist tarvitajale tuleb korraldada nii, et sellekohased ülesmärgimised: 1) oleksid tõenduseks, et raamat tõesti on teatava tarvitaja kätte välja antud ja sellega raamatukogu ülevalpidajale tarviduse korral võimaldaksid avalikkude raamatukogude seaduse § 19 antud õiguste maksmapanemist, ja 2) annaksid tarvilise materjali raamatukogu tegevuse arendamiseks ning aruande kokkuseadmiseks.

§ 5. Valla-, alevi- ja linnavalitsustel tuleb oma aastaeelarvetes näidata, kui suur summa on määratud raamatukogudele: a) ülevalpidamiseks, s. o. majanduslikeks kuludeks, ja b) raamatute muretsemiseks, — mõlemad summad omaette ja iga kogu kohta eraldi (avalikkude raamatukogude seaduse § 7).

§ 6. Omavalitsuseasutused on kohustatud nende eelarvetes avalikkude raamatukogude seaduse § 7 ja käesoleva määruse § 5 korras ette nähtud summad selleks otstarbeks, milleks need määratud, tarvitama sama eelarveaasta jooksul.

§ 7. Avalikkude raamatukogude seaduse § 2 tähendatud omavalitsuseasutused on kohustatud kohalikule maa- või linnakoolivalitsusele igal aastal hiljemalt 15. aprilliks teatama, kui palju oli omavalitsusepiirkonnas vastavalt käesoleva (jooksva) eelarveaasta algul elanikke, kui suure summa on omavalitsus käesolevaks (jooksvaks) eelarveaastaks eraldi igale üksikule omavalitsusepiirkonnas asuval avalikkude võrku kuuluvale raamatukogule oma aastaelarve järgi toetuseks määranud: a) ülevõlpidamiseks, b) raamatute muretsemiseks ja c) kui palju kokku. Samas teadaandes tuleb näidata ka omavalitsuse poolt eelmisel (möödunud) eelarveaastal igale üksikule kogule eelarve korras määratud toetusrahade kogusumma ja millal see summa omavalitsuse poolt selleks otstarbeks, milleks määratud, lõpulikult välja makseti (vaata käesoleva määruse § 18).

§ 8. Maa- ning linnakoolivalitsustel tuleb igal aastal hiljemalt 1. maiks riigikoolivalitsusele saata üks üldine raamatukogudele riikliku toetuse nõudeleht käesoleva määruse lisas nr. 6 all antud vormi järgi, sellesse sisse kandes kõik koolivalitsuskonna piirides asuvad, avalikkude võrku võetud raamatukogud kogukondade nimetuste tähestiku järjekorras, kusjuures nende kogude kohta, millistest mõned andmed puuduvad või puudulikud, vastavad lahtirid tuleb jätta tühjaks ning nendekohased andmed saata järgnevalt esimesel võimalusel.

§ 9. Omavalitsuseasutustel, kelle kaudu riiklikud toetussummad või selle arvel ostetud raamatud välja saadetakse, tulevad need summad ning raamatud kuuluvalt edasi toimetada hiljemalt 10 päeva jooksul, nende kättesaamisest arvates.

§ 10. Avaliku raamatukogu juhatajal tuleb raamatute ostmiseks tema kätte makstud summade arvel raamatud osta, kõita lasta ja nimes-tikkudesse kanda hiljemalt kolme kuu jooksul, raha kättesaamise päevast arvates.

§ 11. Raamatukogu juhatajal tuleb iga eelarveaasta (1. aprillist 31. märtsini) lõppemisel käesoleva määruse lisas nr. 7 all antud vormi järgi kokku seada ja ühes tarvilise lisamaterjaliga raamatukogu nõukogule (või toimkonnale) hiljemalt 15. maiks kontrollimiseks ning kinnitamiseks esitada raamatukogu ning lugemistoa möödunud eelarveaasta tegevuse aruanne. Peale aruande kinnitamist nõukogu (või toimkonna) poolt tuleb aruanne nimeta-

tud organi juhataja ja raamatukogu juhataja poolt kahes eksemplaris alla kirjutada ja üks eksemplar ühes lisamaterjaliga alal hoida raamatukogu või selle ülevõlpidaja asutuse juures, teine eksemplar aga (ilma lisamaterjalita) hiljemalt 15. juuniks saata kohalikule maa- või linnakoolivalitsusele. Nimetatud koolivalitsustel tuleb need aruanded edasi saata riigikoolivalitsusele hiljemalt 1. augustiks.

§ 12. Omavalitsuseasutustel, kes avalikkude raamatukogude seaduse § 3 põhjal oma piirkonna avalikkude raamatukogude võrku on võtnud või võtavad mõne eraraamatukogu, tuleb vastava eraraamatukogu ülevõlpidajaga sõlmitavas lepingus kindlaks määrata avalikkude raamatukogude seaduse §§ 18 ja 19 tähendatud summade suurus ja nende summade sissenõudmise kui ka tarvitamise kord.

§ 13. Avalikkude raamatukogude seaduse § 13 tähendatud omavalitsuseasutused on kohustatud oma organite koosolekuist, millistel raamatukogudesse puutuvad küsimused päevakorras arutusele tulevad, aegsasti teatama selles omavalitsusepiirkonnas asuvate avalikkude ja avalikkude võrku võetud eraraamatukogude juhatajatele.

§ 14. Kui raamatukogu nõukogu ülesandeid täidab mõni muu omavalitsuse organ või toimikond (avalikkude raamatukogude seaduse § 14 märkused 1 ja 2), siis peavad nende organite juhatajad nende organite koosolekuist, kus raamatukogudesse puutuvaid küsimusi päevakorras arutatakse, kõikidele isikutele, kellel õigus neist koosolekuist osa võtta, aegsasti teatama.

§ 15. Kohalikkudel kogukonnavalitsustel ja maa- ning linnakoolivalitsustel tuleb nende administratiivpiirkondades asuvaid avalikke raamatukogusid ning nende tegevust revideerida ja neile edukamaks tegevuseks vajaduse korral juhatusi ning kaasabi pakkuda.

§ 16. Möödapääsematu vajaduse puhul võib erandid käesoleva määruse nõuetest teha ainult riigikoolivalitsuse loal.

§ 17. Käesolev määrus on maksev ka avalikkude raamatukogude seaduse § 3 alusel § 6 korras avalikkude võrku võetud eraraamatukogude kohta.

§ 18. Käesolev määrus hakkab maksma ilmunisega „Riigi Teatajas“ ja ühes sellega kaotab oma maksvuse hariduseministeeriumi 18. mai 1925 a. määrus nr. 21856 avalikkude raamatukogude kohta („R. T.“ nr. 93/94 — 1925 a.).

Tallinnas, 20. septembril 1927 a. Nr. 22555.

Hariduseminister J. Lattik.

Riigikoolivalitsuse direktor G. Ollik.

Hariduseministeeriumi 20. septembri 1927 a. määruse nr. 22555 lisa.

Raamatute üldnimestik.

Normaalvorm nr. 1.

Raamatu järje nr. üldnimestikus	Liigi number	Raamatu järje nr. vastavas liigis	Autor	Raamatu pealkiri	Kõidete arv

Järg.

Asutuste ja isikute nimed, kellelt saadud summadega raamat ostetud või kellelt raamat saadud	Raamatu hind		Raamatu omandamise aeg ja dokumendi nr.	Raamatu üldnimestikust mahakustutamise aeg, dokumendi nr. ja põhjused (paigutamine raamatukogu arhiivi, kadumine jne.)	Tähe- duse!
	a. Omavalit- susele kuuluvad raamatud	b. Eraraama- tukogule kuuluvad raamatud			

Raamatute vihknimestik.

Normaalvorm nr. 2.

Liigi nr. ja raamatu nr. liigis	Autor	Raamatu pealkiri	Tähe- dused

(Esikülg)

Normaalvorm nr. 3
nimestikukaardi jaoks.

Autor:	Nr.
Raamatu pealkiri.	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

(Kaardi suurus vabalt valitav)

Raamatukogu tarvitajate nimestik.

Normaalvorm nr. 4.

Järje nr.	Raamatukogu tarvitaja perekonna- ja eesnimi	Elukoht	Elukutse	Haridus

Järg.

Sündimise aasta või vanus	Millal algas raamatukogu tarvitama	Tarvitaja allkiri, et ta on tuttav raamatukogu tarvitamise korraga ja alistub selle määrustele	Millal lõpetas raamatukogu tarvi- tamise	Tähendused

Normaalvorm nr. 5.

Raamatukogu tarvitamise päevaraamat.

Raamatute väljaandmise aeg		Isikute arv, kes päeva jooksul raamatuid võtsid	Päeva jooksul välja antud raamatute arv liikide järgi				Väljaantud raamatute hulgas olnud eestikeelsete raamatute arv
Kuu	Päev		Liik nr. 0 (ilukirjandus)	Liigid nr. 1—8 (üldteosed ja teaduslik kirjandus)	Liik nr. 9 (lastekirjan- dus kitsamas mõttes)	Kokku	

Vorm nr. 6.

Riikliku toetuse nõudeleht.

Järje nr.	Omavalitsuseasut. nimetus, mille piir- konnas raamatukogu asub (tähestiku järjekorras)	Raamatukogu nimetus (Iga omavalitsuskonna kohta esimesena kirjutada ja alla kriipsutada see kogu, mis aval. raamatukogude seaduse § 4 kohaselt on keskraamatukoguks)	Raamatukogu üleval- pidaja nimetus	Elanikkude arv omavalit- suskonnas käesoleval eelarveaastal

Järg.

Omavalitsus on igale üksikule kogule eraldi käesoleva (jooksva) aasta eelarve järgi määranud			Omavalitsuse poolt on kogule eelmisel (möödunud) eelarveaastal toetust määratud	Millal eelmises lahtis tähendatud summa selleks otstarbeks, milleks määratud, lõpulikult välja makseti	Märkused riikliku toetuse määramisest (need lahtrid täidetakse hariduseministee- riumis toetuse määramisel ja väljasaatmisel)	
a.	b.	c.			Riikliku toetuse summa	Märkused raha välja- saatmise, raamatute tellimise jne. kohta
Majandus- likkudeks kuludeks	Raamatute muretse- miseks	Kokku				

Vorm nr. 7.

Aruanne.

raamatukogu 19... a. tegevusest.

1. Raamatukogu asutati 1... aastal poolt ja kuulub
vastavalt avalikkude raamatukogude seaduse § 6-le 192... aasta „“
saadik maa valla
võrku. linna alevi avalikkude raamatukogude

2. Raamatukogu ülevalpidajaks on
3. Raamatukogu postiaadress:
4. Raamatukogu juhataja (avalikkude raamatukogude seaduse § 10) ees- ja perekonnanimi, vanus aastat, elukutse, haridus, töötasu suurus aastas mk.
5. Teisi abijõude on raamatukogu juures ametis kokku isikut, neist meeste- ja naisterahvast, kes aastas kokku mk. töötasu saavad.
6. Missuguse eriettevalmistuse raamatukoguasjanduses on saanud kogu juhataja ja tema abijõud (koolis, kursustel, tööpraktika kaudu jne.)?
7. Raamatukogu üldist tegevust korraldab vastavalt avalikkude raamatukogude seaduse § 14 nõuetele liikmeline $\frac{\text{nõukogu}}{\text{toimkond}}$.
8. Raamatukogu asub, kus tal $\frac{\text{omaette}}{\text{teistega koos}}$ tarvitada on tuba. Kui ruumid raamatukogu nõuetele ei vasta, siis näidata suuremad puudused
9. Raamatute paigutamiseks on raamatukogul tarvitada kinnist kappi ja lahtist tervikriiulit.
10. Kas raamatukogus on sisse seatud vihk- või kaardinimestikud?
11. Raamatukogu oli möödunud aruandeaastal raamatute saamiseks avatud (avalikkude raamatukogude seaduse § 17) igas nädalas korda, kokku tundi nädalas.
12. Raamatukogu tarvitaja võis kojuviimiseks raamatukogust korraga saada raamatuid köidet ja pidi need raamatute tarvitamiskorra järgi tagasi tooma hiljemalt nädala jooksul.
13. Kas, missugust, ja kui rahas, siis kui suurt tagatist nõuti raamatukogu tarvitajalt (avalikkude raamatukogude seaduse § 18)
14. Kas ja kui suurt trahvi nõuti raamatukogu tarvitajailt lugemiseks võetud raamatute tähtaja jooksul mittetagasitoomise puhul (avalikkude raamatukogude seaduse § 18)
15. Kas raamatukogu tarvitamine lugejail on maksuta või maksuline (avalikkude raamatukogude seaduse § 18 märkus 1), ja kui maksuline, siis kuidas ja kuipalju võeti lugemismaksu

16. Milleks üldiselt tarvitatakse raamatukogu tarvitajailt saadud trahvi- ning lugemisrahad ja kahjutasusummad (avalikkude raamatukogude seaduse § 18, selle 1. märkus ja § 19)

17. Raamatute arv kogus.

Raamatute arv üksikute liikide järgi (haridusemin. määruse § 2)					Raamatute arv üksikute keelte järgi				
Liigi nr.	Raama- tute arv aruande- aasta algul	Aruandeaasta jooksul		Raama- tute arv aruande- aasta lõpul	Raamatute jaotus keelte järgi	Raama- tute arv aruande- aasta algul	Aruandeaasta jooksul		Raama- tute arv aruande- aasta lõpul
		Juurde- soetatud raamatute arv	Tarvi- tuselt kõr- valdatud raamatute arv				Juurde- soetatud raamatute arv	Tarvi- tuselt kõr- valdatud raamatute arv	
0					Eestikeelsed . . .				
1—8					Saksakeelsed . .				
9					Lätikeelsed . .				
					Rootsikeelsed . .				
					Venekeelsed . . .				
					Muukeelsed . . .				
Kokku					Kokku . .				

18. Teated lugemiseksantud raamatute ja lugejate arvust.

Lugemiseksantud raamatute arv liikide järgi (päevaraamatu vastavate lahtrite aastakokkuvõtted)				Lugemiseksantud eestikeelsete raamatute arv (päevaraamatu vastava lahtri aastakokkuvõtte)	Raamatukogu tarvitajate arv	
Liik nr. 0 (ilukirjandus)	Liigid nr. 1—8 (üldteosed ja teaduslik kirjandus)	Liik nr. 9. (lastekirjan- dus kitsamas mõttes)	Kokku		Tarvitajate nimestiku järgi	Päevaraamatu 3. lahtri aasta- kokkuvõtte järgi

19. Teated kümnest eestikeelsest raamatust, milliseid kogust aasta kestes tarvitamiseks võetud kõige rohkem kordi.

Järje nr.	Autori perekonna- ja eesnimi	Raamatu pealkiri	Mitu korda aastas lugemiseks võetud
1.			
2.			
3.			

(10 rida — kümne raamatu jaoks.)

Lugemistuba.

20. Kas avaliku raamatukogu juures on lugemistuba
21. Lugemistoa jaoks on tuba, milles kokku ruutmeetrit põrandapinda, tarvitajate jaoks lauda ja tooli, valgustus.
Kui ruumid ei vasta lugemistoa nõuetele, siis näidata suuremad puudused
22. Lugemistuba oli aruandeaastal lahti päeva nädalas.
23. Lugemistoa oli aruandeaastal peale raamatukogu raamatute tarvitamise võimaluse lugemiseks välja pandud ajalehte ja ajakirja, neist eestikeelseid ajalehte ja ajakirja.

24. Kassa aruanne.

Tulud	Mk.	Kulud	Mk.
1. Eelmisest aastast		1. Uued raamatud	
2. Hariduseministeeriumilt		2. Ajalehed ja ajakirjad	
3. Maa- või linnavalitsuselt		3. Raamatute köitmine	
4. Valla- või alevivalitsuselt		4. Palgad	
5. Eraasutustelt ja eraisikuilt		5. Inventar	
6. Tagatisrahad tarvitajailt		6. Tagasimaksetud tagatised	
7. Lugemismaksud tarvitajailt		7. Üür, küte ja valgustus	
8. Trahvirahad tarvitajailt		8. Muud kulud	
9. Tagasitoomata või rikutud raamatute eest tasu		Kokku	
10. Muud tulud		Aasta lõpul oli kassas	
Kokku		Bilanss	

Lisateated.

25. Kui raamatukogu avalikkude raamatukogude seaduse § 4 järgi omaavalitsuskonnas on keskraamatukoguks, siis milles avaldus tema sellekohane tegevus
26. Missugust muud rahvahariduslikku tegevust (kirjandus- ja kõneõhtud, õpiringid jne.) avaldas raamatukogu

27. Muud tähtsamad juhtumused raamatukogu aastategevuses

.....

.....

28. Suuremad takistused raamatukogu aastategevuses

.....

.....

29. Sooviavaldused

.....

.....

„ “ 192 a. Nr.

Raamatukogu üldist tegevust korraldava

nõukogu juhataja (allkiri).
toimkonna

Raamatukogu juhataja (allkiri).

III.

Nimetused.

Hariduseministeeriumis:

August Sildnik — riigi keskarhiivi juhataja abiks ja ühtlasi ühe osakonna juhatajaks, arvates 1. oktoobrist 1927 a.

Riigi keskarhiivi osakonna juhataja kohuste täitja Adolf Perandi — riigi keskarhiivi osakonna juhatajaks, arvates 1. oktoobrist 1927 a.

Riigi keskarhiivi osakonna juhataja kohuste täitja Mart Alev — riigi keskarhiivi osakonna juhatajaks, arvates 1. oktoobrist 1927 a.

Riigi keskarhiivi vanema assistendi kohuste täitja Villem Ederberg — riigi keskarhiivi vanemaks assistendiks, arvates 1. oktoobrist 1927 a.

Ametisse kinnitused.

Riigikontrollis:

Tsiivilosakonna vanema revidendi abi kohuste täitja Karl Raudjalg kinnitatakse ametisse, arvates 1. oktoobrist 1927 a.

Riigikontrolli registraatori kohuste täitja Mariette Pärdi kinnitatakse ametisse, arvates 1. oktoobrist 1927 a.

Teedeministeeriumis:

Tallinna sadama kapteni abi k. t. Artur Reisberg kinnitatakse Tallinna sadama kapteni abiks, arvates 1. oktoobrist 1927 a.

Ametist vabastused.

Riigikontrollis:

Kaitsevæeosakonna vanema revidendi abi Eduard Kivi ja revidendi ajutine kohuste täitja Etienne Bachmann vabastatakse oma palvel riigikontrolli teenistusest, esimene arvates 1. novembrist 1927 a., teine 25. oktoobrist 1927 a.

Välisministeeriumis:

Moskva saatkonna nõunik Jüri Sammul vabastatakse ametist, määrates teda välisministri käsutusse, arvates 15. oktoobrist 1927 a.

Kaubanduse-tööstuseministeeriumis:

J. Jürman vabastatakse riigi turbatööstuse nõukogu liikme kohustustest tema oma palvel, arvates 5. oktoobrist 1927 a.

Hariduseministeeriumis:

Riigi keskarhiivi juhataja kohuste täitja August Sildnik vabastatakse ametist riigiteenistuse seaduse § 2 III lõike põhjal, arvates 1. oktoobrist 1927 a.